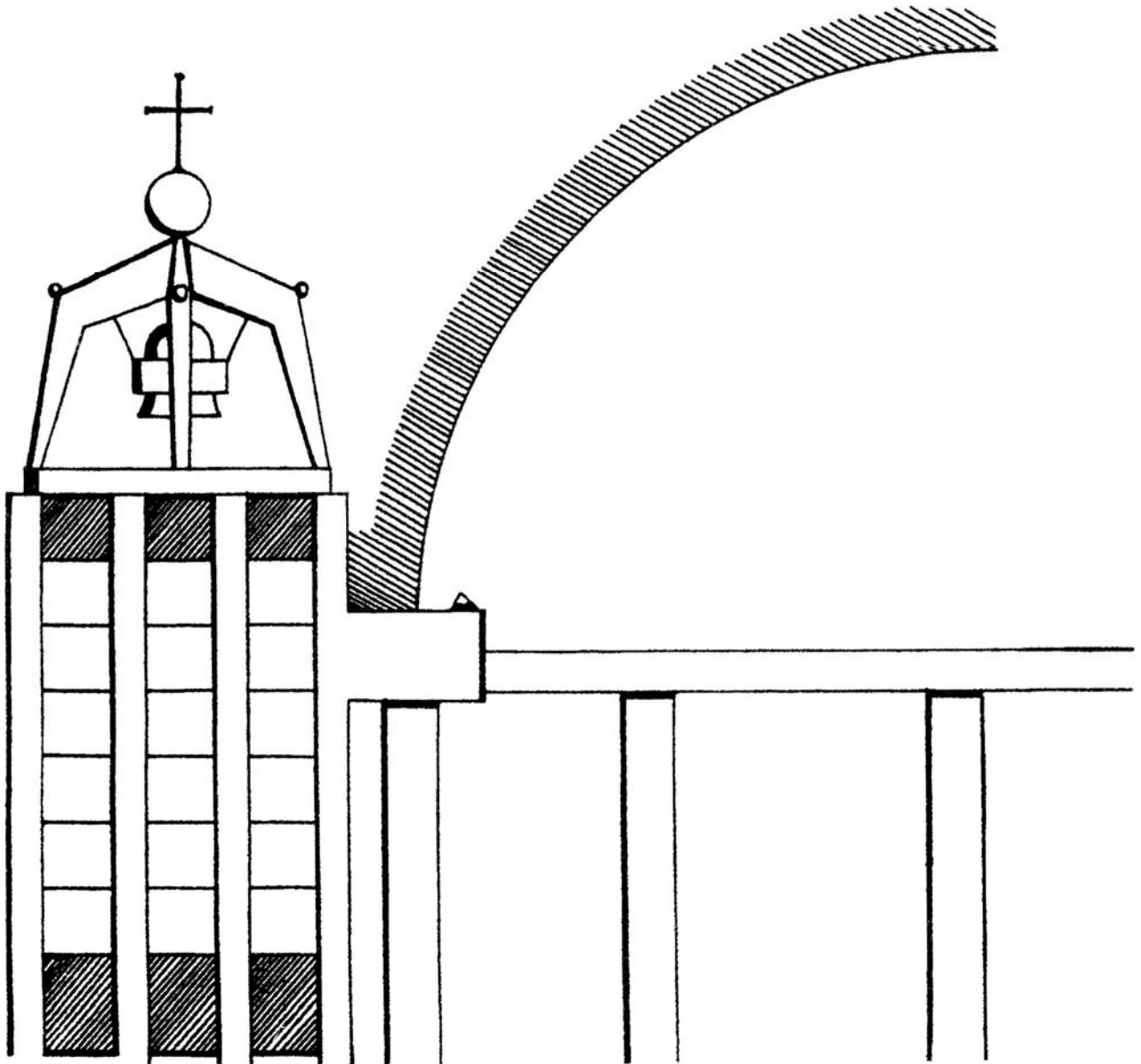
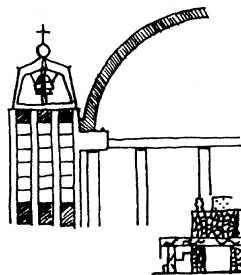

KERSTMIS 2011

MARIA VIRGO REGINA

MAANDBLAD VOOR DE KATHOLIEKEN IN BENNEKOM

MARIA VIRGO REGINA

MAANDBLAD VOOR DE KATHOLIEKEN IN BENNEKOM

56-ste jaargang kerstmis 2011

DE KOMST VAN DE VREDESVORST

Meer dan bij welk feest ook wordt bij Kerstmis het verlangen naar vrede bezongen. In de Messiah van Händel wordt de Messias met de woorden van de profeet Jesaja bezongen als 'the Prince of Peace': de Vredesvorst.

Er is ook het bekende kerstlied "Midden in de winternacht" waarvan een van de regels luidt "Vrede was er overal, wilde dieren kwamen bij de schapen in de stal, en zij speelden samen". Ook deze tekst is losjes gebaseerd op een van de visioenen van de profeet Jesaja over het Messiaanse tijdperk.

Dit soort teksten over vrede roepen bij veel mensen (ook bij mij) positieve gevoelens op, maar tegelijk moet je ook met enige pijn vaststellen, dat er toen niet zoveel van terechtgekomen is, en nu ook niet. Goed aan deze teksten is, dat ze het verlangen naar vrede oproepen en levend houden, dat we verdeeldheid en ellende niet normaal gaan vinden, moeilijk eraan vind ik dat ze zoveel moois oproepen wat je niet altijd om je heen of op het journaal ziet (gelukkig kom je vaak ook mooie dingen tegen).

Paus Benedictus XVI heeft jaren geleden, als theoloog in een adventspreek (gepubliceerd in het boekje: Heeft het zin Christen te zijn¹) de vraag gesteld wat Christus nou eigenlijk gebracht heeft. Wat is nu het verschil tussen de tijd 'voor Christus' en de tijd 'na Christus'? Waarvan heeft Christus ons verlost? Als je naar de wereld om je heen kijkt, dan lijkt die niet meer 'verlost' te zijn, dan in de tijd voor Christus. Waarin bestaat dan die verlossing?

De paus betoogt dat voor gelovigen de grens tussen 'voor' en 'na' Christus, niet zozeer in het jaar 0 ligt, maar veeleer in ons eigen hart. In de mate dat wij geloof hoop en liefde in ons hart toelaten, leven wij minder 'voor Christus' en meer 'na Christus' dus als verlost mensen. Die verlossing bestaat nu voor ons voor een belangrijk deel in de hoop. Omdat de uiterlijke wereld in humaan opzicht niet echt verlost of verbeterd lijkt te zijn, bestaat nu de verlossing vooral nog in de hoop, dat deze wereld eens definitief verlost zal worden, als Christus voor het laatst terugkomt. Die hoop is iets heel kostbaars. Zij behoedt ons voor illusies en teleurstellingen, en voorkomt tegelijk dat we wegzakken in pessimisme of cynisme.

Dan kunnen ook de kerstliederen, ook de meest naïeve, weer hun betekenis krijgen: niet als loutere romantische beschrijvingen van iets wat niet is of was, maar als een versterking van de hoop en het verlangen, zelf meer de verlossing in je hart toe te laten, en dat in deze wereld uit te stralen.

Zalig Kerstfeest.

pastoor Henri ten Have

¹ Benedictus XVI/Joseph Ratzinger: Heeft het zin Christen te zijn? uitgegeven bij Meinema-Averbode 2007

Vieringen

Overzicht van de vieringen vanaf 18 december t/m 20 januari in de MARIA VIRGO REGINA kerk in Bennekom

zondag 18 december, 4e zondag van de Advent

10.30 uur: woord- en communieviering mmv het gemengd koor
 voorganger: pastor Hans Lucassen
 intenties: Truus Polman-ten Böhmer, Jacques en Willemien Stadhouders
 collecte: voor de pastorale zorg in de parochie

dinsdag 20 december

14.00 uur: Kerstviering voor ouderen in de parochiezaal
 (voor vervoer bellen met Bets Oostrum 0318 416 118)

zaterdag 24 december, Kerstavond

19.00 uur: woord- en communieviering m.m.v. het kinderkoor
 voorganger: pastor Corry Koot
 intenties: Hans Schurgers, Truus Polman-ten Böhmer
 collecte: voor de actie SOLIDARIDAD en ons MOV project
 22.30 uur: woord- en communieviering mmv ARSIS
 voorganger: pastor Jan Olimulder
 intenties: Truus Polman-ten Böhmer,
 collecte: voor de actie SOLIDARIDAD en ons MOV project

zondag 25 december, 1e Kerstdag

10.30 uur: Eucharistieviering mmv het gemengd koor
 voorganger: pater Hans Koenen
 intenties: Willem Mosch, Truus Polman-ten Böhmer
 collecte: voor de actie SOLIDARIDAD en ons MOV project

12.00 uur Kerstviering voor de peuters en kleuters

maandag 26 december, 2e Kerstdag

Geen viering in onze kerk

zaterdag 31 december, Oudjaar

19.00 uur: woord- en gebedsviering m.m.v. het dameskoor
 voorgangers: mevrouw Nettie Oegema en mevrouw Riet Kroes
 intenties: voor alle overledenen van het afgelopen jaar
 collecte: voor de pastorale zorg

zondag 1 januari, Nieuwjaar

10.30 uur: woord- en communieviering m.m.v. het gelegenheidskoor
 voorganger: pastor Hans Lucassen
 intenties: Jan Kuin
 collecte: voor het in stand houden van onze kerk

Gelegenheidskoor Nieuwjaarsviering

Zoals het reeds vele jaren de gewoonte is, kan er op nieuwjaarsmorgen door eenieder die graag eens vanaf het liturgisch centrum de kerk inkijkt, meegezongen worden. De Woord- en Communieviering zal verzorgd worden door Hans Lucassen. De generale repetitie hiervoor zal zijn op donderdagavond 29 december om 19.30 u in de verwarmde kerk! Ontdek uw verscholen talent en zing mee!!! Opgave is niet verplicht; ik verwacht gewoon veel mensen. Op 1 januari, dat dit jaar op een zondag valt, zijn we om 9.45 uur weer aanwezig en na afloop is er het nieuwjaarwensen.

Nardie Breteler – klein Breteler

=====
 " Het MVR bestuur nodigt U allen van harte uit "
 " voor onze Nieuwjaarsreceptie, die gehouden "
 " wordt op: "
 " **Zondag 1 Januari na de viering** "
 " Graag willen wij met U het glas heffen op een "
 " voorspoedig jaar voor onze "
 " geloofsgemeenschap. "
 =====

zondag 8 januari, Doop van de Heer

10.30 uur: woord- en communieviering met doop mmv cantors en volkszang
 voorganger: pastor Hans Lucassen
 intenties: Gijs Verkerk
 collecte: voor de pastorale zorg

zondag 15 januari, zondag eenheid van de kerken

10.30 uur: Oecumenische viering in de Brinkstraatkerk: namens onze

gemeenschap gaat pastor Hans Lucassen mee voor.

In onze kerk is er geen viering.

zondag 22 januari, 3e zondag door het jaar

10.30 uur: Eucharistieviering mmv. Het gemengd koor

voorganger: pater Hans Koenen

intenties: Jacques en Willemien Stadhouders

collecte: voor de pastorale zorg

Rooster vieringen Wageningen

(zie de website: www.rkwageningen.nl)

Kinderwoorddiensten

Geen kinderwoorddiensten in deze periode.

Kom-in-de-kring vieringen/Crèche

dec 18 creche Luuk
25 's middags in de kerk meerderen

Kinderkerstfeest (Kom in de kring)

op zondag 25 december om 12.00 uur

Ook dit jaar op 1e kerstdag organiseert de peuter/kleuterwerkgroep in de kerk aan de Heelsumseweg, Bennekom weer een gezellige kerstviering, speciaal voor kinderen tot en met groep 3 (ongeveer 7 jaar). Alle broertjes en zusjes mogen ook mee komen, net zoals opa's, oma's, papa's en mama's, familie en vrienden. Anders dan voorgaande jaren start onze viering al om **12:00 uur**. Kinderen mogen naar het mooie verhaal van de geboorte van kindje Jezus luisteren. En het verhaal samen uitbeelden! Daar horen natuurlijk ook beschuit met muisjes, liedjes met muziekinstrumenten en het maken van een leuke knutsel bij. Meer informatie:

Angelique Zandstra,

komindekring@rkkerkbennekom.nl

Crèchediensten stoppen

Met ingang van 2012 zal er geen crèche-dienst meer aangeboden worden tijdens de zondagse vieringen. De werkgroep Peuter & Kleuter/kerk heeft hiertoe besloten, omdat er onvoldoende gebruik van de crèche wordt gemaakt en het ook steeds moeilijker wordt om enthousiaste vrijwilligers hiervoor te vinden. De werkgroep richt haar aandacht nu volledig op de Kom-in-

de-Kring vieringen. In deze vieringen – speciaal voor kinderen tussen de 2 en 7 jaar – wordt een thema behandeld aan de hand van een voorgelezen prentenboek en een bijbehorende expressie (knutsel, liedje, dansje, enz.). De Kom-in-de-Kring vieringen blijven op zondag om de twee weken aangeboden worden.

Irene Hofstad, werkgroep Peuter/Kleuter

Rij- en assistentiediensten

Coordinator Gerard Brummer, tel 0318 415 881

Nora Jansen, Johanniterlaan 6, Bennekom,

tel 0318 415 381, b.g.g. 0318 414 908

dec 25 Kroes

jan 1 Thielemans

Janine van Schaijk, Tarthorst 6, Wageningen,

tel 0317 421 285

dec 25 de Groot

jan 1 de Vocht

Mevrouw Snels de Laat, Halderhof, kamer 410,

tel 0318 752132 b.g.g. 752100 afd. de Meerpaal

dec 25 Schlepers

jan 1 Brummer

Mededelingen

Gedoopt

– Op 13 november 2011 is in de San Nicolas de Bari kerk in Madrid gedoopt Emma Mooijman, dochter van Eva Maria Castro Prada en Oscar Mooijman. Op zondag 4 december hebben haar zus Ludi en vader Oscar het duifje opgehangen in onze kerk.

– Op 8 januari 2012 zal worden gedoopt Philip van Oosten, zoon van Angelique Knoben en Arjan van Oosten en broertje van Emma, Selterskampweg 7, Bennekom.

Volkskerstzang op 17 december

Wilt u zich dit jaar zingend en luisterend voorbereiden op de kerst? Dan wordt u op zaterdag 17 december de gelegenheid geboden om bekende en minder bekende advents- en kerstliederen mee te zingen en te luisteren naar inspirerende teksten, tijdens de welbekende Volkskerstzang. In navolging op de mooie, met muziek gevulde, Volkskerstzang in 2010 heeft de Raad van Kerken Bennekom ook dit jaar het Edes Orkest bereid gevonden zijn muzikale medewerking te verlenen. Laat u inspireren en meevoeren met de mooie muziek van het Edes Orkest, de gevarieerde advents- en kerstliederen met bijbehorende teksten, op weg naar kerst. U bent om 19.30 uur van harte welkom op

zaterdag(!) 17 december in de Oude of Sint Alexanderkerk aan de Dorpsstraat in Bennekom. Zingt u mee?

Kerststal

In onze kerk is wederom een grote kerststal opgesteld. Deze stal is ge-inspireerd op de zogeheten Napolitaanse kerstgroep, (18e eeuwse barok). Het tafereel kent meestal een centraal thema, de Beffana; de markt van driekoningendag, met boeren, boerinnen, vissers, herders, handwerkslieden, muzikanten, winkeltjes en dergelijke. De Geboorte midden in het leven dus. In het kader van de contra-reformatie zagen de Jezuïeten de kerststal als een educatief hulpmiddel. Zij stelden regels op voor de bouw van kerststallen: "In een vervallen huisje, met een dak van stro, waar aan de bovenkant een ster bevestigd is, wordt tussen Maria en Jozef de Kribbe opgesteld. Herders en engelen horen er eveneens bij".

Er zijn vijf "bedrijven":

- 18-12 De aankomst in Bethlehem.
- 25-12 De Geboorte.
 - 1 - 1 Aanbedding door de herders.
 - 8 - 1 Aanbedding door de drie koningen.
 - 15 - 1 Vlucht naar Egypte.

Koos van der Zalm

MOV verkoopt kerstkaarten

De komende zondagen verkoopt MOV weer kerstkaarten gemaakt door de straatkinderen van Bolivia. Ook worden artikelen verkocht uit het handwerkatelier, zoals tassen, mutsen, sjaals en oorbellen. En kunnen er artikelen worden besteld uit de catalogus (zie bijlage). Bestellingen tot en met 11 december kunnen waarschijnlijk nog voor de kerst binnen zijn.

Dit jaar heeft Bennekom geld gegeven om het handwerkatelier uit te breiden met naai- en breimachines. De kwaliteit van de producten is zeer goed. ENDA heeft van het Boliviaanse kwaliteitsinstituut IBNORCA een certificaat gekregen om Fair Trade producten te kunnen exporteren. De mutsen en sjaals zijn machinaal gebreid van vicuñawol. De tassen zijn van biologische katoen. De oorbellen zijn gemaakt van natuurlijke zaden en biologisch katoen.

Zie de catalogus met producten uit het handwerkatelier en afbeeldingen van de kerstkaarten [op de website](#).

Nelly Beerepoot-Commandeur

Vormsel 2012 in Oosterbeek

Op 29 januari wordt in Oosterbeek in de Bernulphus kerk de Vormselviering gehouden. Samen met de vormelingen uit Wageningen en Oosterbeek zullen onze vormelingen uit Bennekom het sacrament van het H. Vormsel ontvangen. De viering begint om 10.30 uur. U bent hierbij van harte uitgenodigd.

Hermine Wilmink

Vormselwerkgroep Bennkom/Wageningen

Eenheidszondag 15 januari 2012

Op zondag 15 januari wordt om 10.00 uur in de Brinkstraatkerk de Eenheidszondag gehouden. Deze oecumenische dienst heeft dit jaar als thema: "Geef er handen en voeten aan".

Het thema van dit jaar is gebaseerd op de Bijbelteksten uit Habakuk 3: 17-19 en Matteus 25: 31-45.

Vanuit de bij de Raad van Kerken aangesloten kerken wordt medewerking aan deze dienst verleend door pastor Hans Lucassen, ds. Jaap Meijer, mevr. Marja van Haren en mevr. Machteld Schouten. Ook werkt een speciaal voor deze gelegenheid geformeerd oecumenisch koor onder leiding van dhr. Wim van der Heide mee aan deze dienst. We hopen op een inspirerende dienst en een goed startpunt voor de week van gebed voor de eenheid.

Namens de Raad van Kerken,

Marja Hulsbergen

Gelegenheidskoor Eenheidszondag 2012

Voor de gezamenlijke kerkdienst op de Eenheidszondag, 15 januari 2012, zal een gelegenheidskoor worden samengesteld. Leden van de Bennekomse kerkkoren en cantorijen worden uitgenodigd om hieraan mee te doen. Er wordt hiervoor gerepeteerd op de donderdagen 5 en 12 januari van 19.30 tot 20.30 uur in de Brink.

Wim van der Heide

Vieringen 2012

Met ingang van januari 2012 zullen zich enkele veranderingen voordoen in het rooster van onze zondagsvieringen. Het bestuur, het liturgisch beleid van onze gemeenschap (LBB) en de pastoraatsgroep hebben er voor gekozen om de winter- en zomertijden te handhaven zoals ze nu zijn. Zomers om 10.00 uur, 's winters om 10.30 uur. Dit geeft rust en regelmaat in de aanvangstijd van de vieringen. Dit heeft als consequentie dat er vanaf januari 2012, op twee zondagen in

de maand, de voorganger door onszelf ingevuld moet gaan worden. Gelukkig hebben wij als geloofsgemeenschap 5 uitstekende parochiële voorgangers. Daar zijn wij ook heel dankbaar voor. Zij verzorgen iedere maand 1 viering. In 2012 zullen wij regelmatig een beroep doen op twee pastoraal werkers uit de regio, n.l. Diny Booyink uit Heelsum en Els van Heyst uit Culemborg.

Zij hebben inmiddels kennis gemaakt met mensen uit de koorcommissies, dirigenten, cantors en lectoren. Dat neemt niet weg dat er op 6 zondagen door het jaar nog een andere invulling gezocht moet worden. Het voornemen is om deze zondagen als volgt in te vullen: viermaal een Laudeviering (zie omschrijving in het artikel hieronder), een Taizéviering en in oktober een Mariaviering.

Een werkgroep heeft zich reeds gebogen over de vorm en inhoud van deze vieringen. Het ziet er naar uit, gezien het enthousiasme van de groep, dat het mooie vieringen worden. De eerste Laudeviering wordt gehouden op zondag 19 februari 2012. Tijdens de Laudevieringen wordt er gezongen door een gelegenheidskoor. Parochianen die in een koor zingen, maar ook parochianen die niet in een koor zingen en wel graag mee willen doen, kunnen zich aanmelden bij Klaas Postma of Truus Appelman.

Op deze manier willen wij optimaal gebruik maken van de talenten en creativiteit van onze leden in onze geloofsgemeenschap.

Het LBB, Truus Appelman

De Laudén

De werkgroep “derde zondag” maakt plannen voor vieringen zonder voorganger die vanuit de Titus Brandsmaparochie is ingeroosterd. Hierbij hoort ook de intentie om vier keer per jaar een Laudenviering te houden. Wij willen dit hieronder toelichten.

Achtergrond en betekenis van het getijdengebed

De Laudén zijn een onderdeel van de dagelijkse Getijdenvieringen in abdijen en kloosters, maar komen ook daarbuiten vaak voor. Zij geven structuur en ritme aan de dag. Verspreid over zeven momenten van de dag komen kloosters naar de koorbanken waar zij tegenover elkaar zitten als twee koren, die elkaar toezingen of antwoorden tijdens de Psalmen. Die vormen het hart van deze zeven diensten. Drie

of vier momenten komen in de meeste kloosters voor en zijn ook daar buiten wel bekend. Wij noemen daarbij de Laudén, de Noon, de Vespers en de Completen.

De Laudén zijn het gebed voor de ochtend bij het opkomen van de zon. Het woord Laudén komt van het Latijnse woord Laus, dat lofprijzing betekent. Het opkomen van de zon, het doorbreken van het licht herinnert aan de Verrijzenis, en kleurt daarmee de dag. De Laudén zijn dus feestelijk omdat elke dag in het teken van de Opstanding wordt geplaatst. Aansluitend aan de Laudén wordt in veel kloosters de Eucharistie gevierd.

De Noon is een korte middagdienst. De Vespers worden gezongen op het eind van de middag als het weer donker wordt. Het is het Avondgebed dat vraagt om bescherming en veiligheid tijdens het donker. De Completen voltooien de dag vlak voor het slapen gaan. Meer nog dan de Vespers vragen zij om de angsten en het kwaad van de duisternis te verdrijven.

Opbouw van de getijdenvieringen

De opbouw van al deze vieringen is ongeveer gelijk, de lengte is wat verschillend; het varieert van ongeveer een kwartier tot ruim een half uur. De psalmen vormen het hart. Elke dienst heeft drie of meer psalmen, die worden gezongen, gereciteerd of gebeden. In de kloosters is een soort reciteermethode met eenvoudige melodieën van telkens twee regels ontwikkeld. We noemen dat psalmodie. Die melodieën klinken gemakkelijk, maar zijn verraderlijk. Naast melodie zijn ook ritme en woord articulatie van belang, alsook de rust midden in elk psalmvers. De psalmen worden volgens een vast schema over de vieringen van telkens vier weken verdeeld.

Een vast element aan het begin is een openingsvers met antwoord, en een hymne voor elke dag van de week of wisselend naar seizoen of feestdag. Na de psalmen wordt er aan het eind vaak een bijbelse lofzang gezongen: in de Laudén de lofzang van Zacharias bij de geboorte van Johannes de Doper, in de Vespers de lofzang van Maria bij het bezoek aan Elisabeth en in de Completen de lofzang van Simeon bij de opdracht in de tempel. Deze lofzangen komen uit Lucas 1-2. In de Vespers wordt tijdens de lofzang van Maria (Magnificat) het altaar bewierookt. Dit herinnert aan het wierookoffer

dat dagelijks in de Joodse tempel van Jeruzalem aan het einde van de dag werd gebracht. Zo'n wierookoffer was er ook in de ochtend. Elke viering kent ook een korte Schriftlezing en een korte voorbede.

De Laudenviering in Bennekom

Wij hebben gekozen voor een vaste orde van dienst voor vier achtereenvolgende zondagen. Wij spreiden die zondagen over het hele jaar met een onderbreking van ongeveer drie maanden. Wij gebruiken de teksten en de muzikale opzet zoals die is samengesteld door kerkmusicus Jan Böhmer, voorheen pastoor in Wageningen. Deze melodieuze zijn goed zingbaar. Hoewel voor psalmen ook andere melodieuze, zoals bv. van Gezangen voor Liturgie, gebruikt kunnen worden, zullen we dat voorlopig niet doen. Dat doorbreekt teveel de muzikale eenheid en stijl, waar we aan moeten wennen.

Voor de zang wordt een speciale groep gevormd; zij zullen de psalmen ook in twee koren afwisselend zingen. Voor de deelnemers aan deze vieringen zal het in het begin wennen zijn om mee te zingen. Andere passages, de lofzangen en de antifonen, zijn beter zingbaar.

We zullen de viering aanpassen aan wat we van een zondagsviering mogen verwachten. Daarom zal het evangelie van de zondag worden gelezen en is er ook een tweede lezing, in de vorm van een gedicht of een andere actualisatie. Er is geen overweging zoals gebruikelijk, wel kan er een verbindend woord zijn tussen lezing en tekst. En er is een meditatieve stilte. Een icoon kan ook een bijdrage en richtpunt zijn van deze meditatie. De voorbede heeft een belangrijke plaats en kan worden gecombineerd met het wierookoffer.

Een en ander moet nog een goede vorm krijgen, maar we zijn ervan overtuigd dat bij een goede muzikale vorm deze viering goed past bij de gemeenschap van Bennekom. Juist omdat het een gemeenschap is van en vanuit die gemeenschap, zonder dat er een aparte voorganger moet zijn. De gemeenschap viert. We sluiten af met de tekst van de lofzang van Zacharias, een terugkerend element in de Laudens in een vertaling van Sytze de Vries:

*Gezegend De Heer, Gezegend Israels God
Want Omgezien Heeft Hij Naar Zijn Volk
Zoals gesproken ooit bij monde van de profeten,
zoals gezworen eens aan Abraham zijn vriend,*

*zo een en al ontferming gunt Hij ons nu bevrijding.
Hij blijft met ons vertrouwd voorbij aan ons verleden.
En wij, wij leven weer voorgoed op hem gericht.
Zijn hart spreekt klare taal van liefde en erbarmen.
Wie leven in de nacht getekend door het donker,
hij vangt hen in zijn licht, zijn zon gaat stralend op.
Een weg in de woestijn: de vrede is begaanbaar.
Eer aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest
Zoals het was in het begin en nu en altijd.*

pastor Jan Olimulder

Bisdombedevaart naar Lourdes

van 28 april t/m 5 mei 2012

Inmiddels hebben we al diverse bijeenkomsten achter de rug. Verschillende belangstellenden van onze 11 geloofsgemeenschappen hebben hun enthousiasme laten blijken door zich aan te melden. Voor hen en voor alle contactpersonen van de Z. Titus Brandsma Parochie is er op zaterdag 11 februari 2012 een Eucharistieviering ter gelegenheid van de eerste verschijning van Maria aan Bernadette. Uiteraard zijn alle parochianen welkom bij deze viering (om 18.30 uur in de R.K. Parochiekerk van Wageningen, Bergstraat 17).

Mocht u nog aarzelen kom dan zeker, want na de viering is er natuurlijk gelegenheid om meer informatie te krijgen. Om de Bisdomreis aan het doel te laten beantwoorden willen we graag met zoveel mogelijk pelgrims op pad gaan.

Contactpersoon voor onze MVR-geloofsgemeenschap is Els Wouters (tel.: 0318 416 280).

Filmavonden z. Titus Brandsmaparochie

Inmiddels is het een vast aanbod binnen het jaarthema: de winterse filmavonden. Aan de hand van 'Kennen en Gekend worden' is tot een keuze van drie films gekomen: *Dead man walking*, *Der Himmel über Berlin* en *Des Hommes et des Dieux*.

De eerste twee films worden inmiddels gerekend tot klassiekers in de filmgeschiedenis, de laatste is pas een jaar oud, maar is unaniem positief ontvangen. Alle drie de films zijn meervoudig gelauwerd bij verschillende filmfestivals.

Elke film gaat over een bijzondere ontmoeting. In *Dead man walking* kruisen een religieuze zuster en een ter dood veroordeelde man elkaars paden. Christelijke noties als barmhartigheid en vergeving worden in dit verhaal tot het uiterste gedreven. In *Der Himmel über Berlin* zijn we getuigen van de verborgen bezorgdheid van engelen over mensen. Zoals de hemelse

boodschappers waken en reflecteren over de mens, zo worden ook wij hiertoe uitgenodigd. In *Des Hommes et des Dieux* worden we opgenomen in een Trappistengemeenschap. Een groep Franse monniken leven in Algerije in een Islamitische cultuur: enerzijds zijn zij vriendschappelijk en zorgzaam verbonden met de lokale bevolking, anderzijds worden zij bedreigd door een fundamentalistische terreurgroep. De film beoogt religieuze karikaturen te doorbreken, zonder de eigenheid van het christelijk katholieke geloof en de Islam te ontkennen.

De avonden zullen ingeleid en begeleid worden door pastoraal werker Yuri Saris.

Plaats en datum:

- 1) 20 januari, 19.30 uur, Oosterbeek - parochiezaal: *Dead man walking*
- 2) 27 januari, 19.30 uur, Ede Goede Herder - parochiezaal 'de Hamel': *Der Himmel über Berlin*
- 3) 10 februari, 19.30 uur, Bennekom - parochiezaal: *Des Hommes et des Dieux*

Vanuit het parochiebestuur

Op 9 november bracht het voltallige parochiebestuur een bezoek aan de Bisschop, mgr. W. Eijk, aan de Maliebaan in Utrecht. Aanleiding was de bisdomnota over het pastoraal-liturgisch beleid, die breed in onze parochie is besproken. Maar er kwamen ook allerlei andere onderwerpen aan bod, zoals bestuurssamenstelling, vrijwilligers, toekomst van het pastoresteam en jongeren. Na onze vergadering met Mgr. Eijk, Mgr. Hoogenboom en vicaris Pauw kregen wij een maaltijd aangeboden, waar ook de econoom Dhr. Zuidwijk bij aanschoof. Hierna kregen we nog een rondleiding. Wij kijken terug op een zeer geslaagd bezoek, in goede sfeer verlopen.

Voor wat betreft de bisdomnota heeft de bisschop de overwegingen achter het beleid nog eens uitgelegd. Details over de lokale invulling werden ons niet gevraagd. Overigens willen we graag open zijn over hoe wij de diverse aspecten van de bisdomnota willen implementeren.

Het is van groot belang dat gelovigen nu en in de toekomst kunnen rekenen op viering van de Eucharistie op tenminste één vaste plaats en tijd in de parochie. Hiertoe wees de bisschop Wageningen aan als Eucharistisch centrum. Tijdens de toelichting merkte de bisschop op, dat wat hem betrof er in onze parochie ook wel

meerdere eucharistische centra konden zijn, als we maar geen toezeggingen aan parochianen doen, die we niet kunnen waarmaken. Het parochiebestuur en het pastoraal team willen echter de pluriformiteit koesteren en blijven streven naar tenminste éénmaal per maand een Eucharistieviering in iedere locatie, zolang daarvoor priesters beschikbaar zijn. In Wageningen wordt voortaan elke zaterdagavond om 19 uur een eucharistieviering gehouden. Verder zal er in 2012 in het eucharistisch centrum Wageningen iedere zondag om 12.30 uur een Eucharistieviering gehouden worden. Vanwege het internationale publiek in Wageningen was daar al eens per twee weken een Engelstalige Eucharistieviering. Ook de overige weken komt er nu op dezelfde tijd een (Nederlandstalige) Eucharistieviering. Verder publiceren we voortaan alle Eucharistie- en andere vieringen op de website zitusbrandsma.parochie.nl. Hiermee achten we ieders toegang tot de Eucharistie voldoende verzekerd.

Reeds langer bestaand bisdombeleid, opnieuw verwoord in de bisdomnota, is dat in een weekeinde met een Eucharistieviering niet ook op dezelfde locatie nog een woord- en communieviering wordt gehouden. Mede met het oog hierop hebben het pastoraal team en het parochiebestuur de meeste zaterdagavondvieringen afgeschaft. Bijkomend voordeel is een kostenbesparing voor locaties, mogelijk een beter gevulde zondagsviering, en vrijgespeelde capaciteit in het pastoraal team. Alleen in de locatie Wageningen is op dit punt een probleem. Men hecht daar ook aan pluriformiteit. Op dit moment kunnen we daarom nog niet overal aan het gewenste bisdombeleid voldoen. De bestaande praktijk op de zondagmorgen in Wageningen continueren we in 2012, waarbij we wel willen experimenteren met andersoortige vieringen. Deze invulling zal geëvalueerd worden.

Tot slot staat in de bisdomnota ook nieuw beleid met betrekking tot de vieringen in de Goede Week. Besluitvorming daarover zal in januari 2012 plaatsvinden.

Bestuurslid gezocht

Volgens ons rooster van aftreden gaat Niek van Duin per 1-1-2012 het parochiebestuur verlaten. Wij zoeken naar een opvolger, liefst iemand met interesse in gebouwen en onderhoud. Kent u

misschien iemand? Bel eens met Niek (0318 584 229) voor meer informatie.

We zouden trouwens ook graag iemand vinden die 2 uur per week in Wageningen wat boekhoudwerk voor het bestuur wil doen, zoals het inboeken van facturen. Deskundige begeleiding is beschikbaar.

Van het MVR bestuur

In de bestuursvergadering van november zijn onder meer de volgende punten aan de orde geweest:

1. Sint Maarten: dit was zeer geslaagd. De kerk zat afgeladen vol. En het wordt elk jaar leuker, vooral nu de kathokids ook meedoen. Het weer was ook erg goed!

2. 30 oktober is er weer een gezinsviering geweest in samenwerking met de Alexanderschool. Het was een zeer geslaagde viering. De heldspeld, die de kinderen na de viering kregen, was ook erg leuk! Er waren veel ouders en kinderen en veel leerkrachten van de Alexanderschool.

3. Er wordt gewerkt aan de begroting 2012 voor onze geloofsgemeenschap.

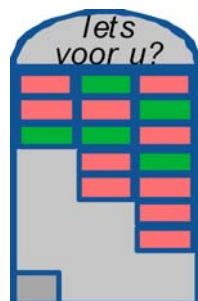
4. Er is overleg geweest met de pastoraatsgroep. In dit overleg is onder meer gesproken over een Visie-document van de Zalige Titus Brandsma parochie met als titel 'Betrokkenheid bij onze missie'. Zowel de pastoraatsgroep als het bestuur als het liturgisch beleid van onze geloofsgemeenschap ondersteunen de uitgezette richting van harte. Voorts is gesproken over het invullen van vieringen volgend jaar. Elders in dit blad leest U meer informatie hierover. Tot slot is gesproken over de invulling van het Paastridium.

Het MVR bestuur

Iets voor u?

Er staan nog een aantal vacatures en oproepjes open. Misschien is er iets voor u bij. Kijk maar even op het bord bij de rechteringang van de kerk. Hier nu een drietal bedankjes:

– **Tineke Becker** stopt met het schrijven van de naam van de overledenen op de kruisjes bij overlijden. Zij heeft dit een aantal jaren gedaan. Heel erg bedankt voor dit mooie werk. Willemiek van Oostveen zal het overnemen.

– Twee leden van de werkgroep MOV hebben na een lange staat van dienst afscheid genomen:

Kees van der Post is vanaf 1990 actief geweest in de werkgroep en in de periode van 1993 tot 2001 was hij voorzitter. Hij was altijd zeer betrokken bij alle acties, in het bijzonder bij de Vastenactie, waarvoor hij het beheer van de hongerdoeken had. Via hem werd ook ieder jaar de verkoop van de missiekalender aan de parochianen verzorgd.

Arend Jan Nel is in 1997 lid van de werkgroep geworden en al spoedig na zijn toetreding nam hij het secretariaat over. Hij verzorgde de verslagen van de vergaderingen en slaagde er daarbij in om deze steeds tot één A4-tje te beperken. Hij had het beheer over de leesmap en was contactpersoon voor de organisaties achter de landelijke acties. Arend Jan heeft de functie van penningmeester van onze lokale geloofsgemeenschap op zich genomen.

De werkgroep verliest door dit afscheid twee zeer geëngageerde en betrokken leden, die veel waardering en dank toekomen. Hulde voor Kees en Arend Jan! Er wordt nu naarstig gezocht naar enthousiaste vervangers. Aldus Jan Wouters, voorzitter MOV.

Werkgroep Attent op talent (Marian Bolscher, Truus Appelman, José van der Meulen, Miranda Meuwissen)

Kerk zijn in onze dagen

Samenvatting van de toespraak van drs Theo de Wit, emeritusdeken van Utrecht op dinsdag 29 november 2011 in de "Maria Virgo Regina" kerk in Bennekom. Een geluidsopname van de toespraak staat op bernulphus.nl/audio/Kerkzijn.mp3.

Een zeventigtal parochianen waren bijeen gekomen voor de toespraak van Theo de Wit. Er waren parochianen uit de geloofsgemeenschappen van Bennekom, Ede (Goede Herder), Doorwerth, Wageningen en Oosterbeek. Dat Oosterbeek opvallend goed vertegenwoordigd was, is natuurlijk te danken aan het feit dat Theo de Wit van 1965 tot 1973 in Oosterbeek kapelaan is geweest en er vele vrienden gemaakt heeft. In zijn toespraak herinnerde hij aan zijn Oosterbeekse tijd. Toen hij daar aan kwam, trof hij er een levendige parochie. We hadden net het Tweede Vaticaanse Concilie gehad dat een golf van bewegingen had doen ontstaan, overal in de parochies. En golven van enthousiasme.

Hoe anders is het nu, vijftig jaar later. Het Tweede Vaticaanse Concilie is verdampt en juist dezer dagen signaleerde het SCP in zijn rapport over de sociale status van Nederland dat de kerken nog maar het vertrouwen van 35% van de Nederlandse bevolking genieten. Radio en televisie, leger en politie, politieke partijen en regering, zij allemaal scoren hoger, 39 tot 75%. In tegenstelling met vijftig jaar geleden is die lage score van de kerken bedroevend en beschamend. De kerken hebben hun vanzelfsprekende autoriteit verloren. Verontrustend is het dat zij die autoriteit niet meer weten te veroveren, geen vertrouwen meer geven aan en ontvangen van de mensen. Het betekent dat de kerk niet meer missionair bezig is. Niemand wordt er blijkbaar enthousiast meer van. Het dwingt ons wel ons af te vragen waar we zelf staan. Bij de 35% die nog vertrouwen heeft in de kerk, of bij de 65% die het vertrouwen in de kerk is kwijtgeraakt.

Mensen die je spreekt in de kerk zijn over het algemeen niet optimistisch over de toekomst van de katholieke kerk. Haar rol in de samenleving lijkt uitgespeeld. En laten we wel zijn, we moeten ons er vaak voor schamen. We zitten met grote ergernissen over de kerk. Haar hiërarchische structuur, die niet meer past in onze samenleving; er is geen democratie; inspraak wordt niet aangemoedigd, wordt slechts mondjesmaat geduld. Hoe grote zegen het ook is dat we deel hebben aan een wereldkerk, het besturen van zo'n kerk wordt vaak als rigide ervaren, weinig afgestemd op de concrete situatie in ons land. Dan denken we aan vrouwen die in het hiërarchisch model van de kerk niet hoog scoren; pastorale werkers en werksters, de opvattingen rond seksualiteit, het gebruik van condooms, het wantrouwen van het geweten van de individuele mensen die zich vaak gekleineerd voelen door allerlei regeltjes. De leiding van de kerk lijkt meer bezig met structurering en ordening dan met geloof- en levensinspiratie.

Veelvuldig zijn de gebeurtenissen en incidenten die onze ergernis en schaamte opwekken: communie die wordt geweigerd aan een homoseksuele gelovige; een begrafenis die wordt geweigerd aan een man die koos voor euthanasie; het seksuele misbruik en de pogingen om het te verbergen en goed te praten, ten koste van de slachtoffers. Het beeld dat het

rapport van het SCP van de kerk schetst is niet verbazingwekkend, wel teleurstellend en frustrerend. Maar dodelijk? Nee!

Domme uitspraken als "Wir haben es nicht gewünscht" of uitspraken als van de hoofdredactrice van het Katholiek Nieuwsblad bij Pauw en Witteman werken alleen maar negatief. Grote acties hebben geen zin. Zij brengen geen verandering in de leiding van de kerk. We worden er alleen maar moe van.

We leven in een donkere tijd, waar we doorheen moeten. We moeten weer de boodschap gaan uitstralen die onze hoge normen en waarden waarmaakt. Waar ligt dan onze kracht. Niet bij de leiders of het instituut, niet bij onze boosheid of onze frustratie: 'In het donker groeit niets nieuw'.

Er was een jonge man in Krakau, die droomde dat hij naar Praag moest gaan, want daar lag een schat onder de brug. Ach, een droom, wie gelooft er nou in een droom? Maar de droom keerde terug, keer op keer, zodat de jonge man toch besloot de verre reis naar Praag te maken. Daar vond hij de brug. Hoewel die door soldaten zwaar bewaakt werd, ging hij er toch elke dag heen, maar hij durfde er niet naar de schat te gaan graven. Het begon de bewakers op te vallen dat hij telkens weer bij de brug rondhing, zodat een soldaat hem vroeg wat hij er kwam doen. En hij vertelde de soldaat van zijn droom. "Hoe heet je", vroeg de soldaat hem, "en waar kom je vandaan?" "Avram", zei de jonge man, "en ik kom uit Krakau". "Dat is vreemd", zei de soldaat. "Ik droomde vannacht dat ik naar het huis van een zekere Avram in Krakau moest gaan, want er lag een schat in zijn huis. Maar er wonen zoveel Avrams in Krakau en bovendien, wie gelooft er nou in dromen?" De jonge man ging terug naar Krakau, begon te graven en vond de schat in zijn eigen huis.

We staan op een goudmijn: We hebben een kostbaar boek vol verhalen over God en de mensen, symbolen, rituelen, liederen, gebeden, spiritualiteit; we hebben onze verbondenheid; en een wereldkerk. God laat zich zien in zijn schepping, in de mens wie Hij zijn levensadem inblies. De mens met een levensopdracht. We zien Gods gezicht in mensen, in profeten met hun dromen die van Hem spreken. En in een man uit Nazareth, die zoveel op God lijkt dat ze hem Zijn Zoon hebben genoemd.

Waar ligt onze kracht? We moeten het niet zoeken in protest tegen kerk en kerkelijke instanties en regels. Dat is vermoeiend en onvruchtbaar. Je zoekt dan op een terrein waar je nauwelijks invloed op hebt. “Daar waar je staat, ligt het goud”. Zoek het op je eigen terrein.

Essentieel is communicatie en verdieping, om de vitaliteit van de gemeenschap te voeden. Dat vraagt op de eerste plaats om een goed kader: mensen die in de gemeenschap kunnen voorgaan bij een avondwake en uitvaarten; die een bezinningsbijeenkomst kunnen leiden of inleiden; een catechese voor kinderen kunnen verzorgen en andere dergelijke activiteiten. Dat is veel gevraagd. Dat zal een gemeenschap misschien niet allemaal in huis hebben. Dat vraagt dan om samenwerking. En het volgen van cursussen en het lezen van boeken.

Verdieping voeden we in gespreksgroepen. Het samen lezen van boeken over spiritualiteit: “Waar draait het om als je Christen bent” van Timothy Radcliff; “Het hart van het Christendom” van Markus Borg; “Eindelijk thuis” van Henry Nouwen, waarin hij kijkt naar het schilderij van de “Verloren Zoon” van Rembrandt. Het samen lezen en zingen van liederen en psalmen, bijvoorbeeld van Huub Oosterhuis, van Ida Gerhart. Je hoeft je niet te beperken tot katholieken of christenen: “Overall kom ik U tegen”, zoals de lijfspreuk luidt van Titus Brandsma. Organiseer een studiedag over de Vrouw in de kerk: de kracht van de vrouw, van Eva en Miriam, Esther en Judith en Maria, Moeder Teresa.

Bij de vitaliteit van de gemeenschap hoort ook haar sociale gezicht: Diaconation: samen werken aan een sociaal of diaconaal project. Een geloofsgemeenschap zonder sociaal gezicht is geen gezicht; een geloofsgemeenschap zonder wortels sterft na een kortstondig leven, als een bloem in de vaas; de kleurrijke bloemblaadjes waaien weg met de wind.

Timo Harmsen, 2 december 2011

Een mooie Sint Maarten optocht

Afgelopen 11 november was het weer zover. De Sint Maarten optocht. Dit jaar was het geweldig weer en de kinderen kwamen in groten getale naar de kerk voor het oefenen van de liedjes. Na het oefenen was het al donker buiten en trok de enorme stoet mensen, onder leiding van Sint

Maarten te paard, vergezeld door enkele ridders, door de straten van Bennekom. Het was een hele lange stoet kinderen die vrolijk zingend met hun mooi verlichte (zelfgemaakte) lampionnetjes achter elkaar liepen. Het veld bij het Papenpad was mooi verlicht met vuurkorven en fakkels. Daar werd het verhaal van Sint Maarten nagespeeld. Na afloop werden er pannenkoeken in de vorm van de mantel van Sint Maarten uitgedeeld, welke je naar voorbeeld van Sint Maarten deelde met iemand.

Al met al een zeer geslaagde tocht. De peuter/kleuter werkgroep wil graag alle vrijwilligers bedanken die hier aan hebben bijgedragen en natuurlijk ook alle enthousiaste lopers! Tot volgend jaar!

Expositie “Kennen en Gekend worden”

We kunnen met elkaar terugkijken op een zeer geslaagde expositie. 350 bezoekers hebben genoten van de kunstwerken, die 50 parochianen afkomstig uit Bennekom, Ede en Wageningen ons hebben getoond. Hiervoor willen wij iedereen, maar vooral de deelnemers hartelijk danken. Tijdens de druk bezochte opening van de expositie op 2 oktober werd al snel duidelijk dat kunst mensen met elkaar in contact brengt. Deelnemers en bezoekers waren uitgebreid met elkaar in gesprek. Iedereen was verrast door wie zich allemaal via kunst lieten kennen aan medeparochianen en bezoekers van buiten de parochie. Iedereen was ook aangenaam verrast door de grote diversiteit en goede kwaliteit van de kunstwerken. Zowel de deelnemers als de expositiegroep hebben veel positieve reacties gekregen. Het was voor ons de eerste keer dat we op deze manier een expositie organiseerden, waarbij we vooraf moeilijk konden inschatten hoeveel mensen zich zouden aanmelden en met welke kunstwerken. Ook de samenwerking met drie verschillende locaties was nieuw. Nu, kijken we met veel plezier terug op een goede expositie en een waardevolle samenwerking tussen Ede, Bennekom en Wageningen. We hopen dat we samen met het enthousiasme van de deelnemers en bezoekers aan de expositie “Kennen en Gekend worden” een positieve bijdrage hebben kunnen leveren aan de band binnen de Z. Titus Brandsma parochie.

Marja van der Lubbe, namens de Expositiegroep Johannes de Doperkerk, Wageningen

Parochiereis Cyprus oktober 2011

In oktober ben ik met een groep van 42 parochianen uit de Titus Brandsmaparochie op reis geweest door Cyprus. Hieronder leest u twee korte impressies. Voor uitgebreidere verslagen (Huub Spiertz uit Wageningen) en een foto-impressie verwijst ik naar onze algemene website: zitusbrandsmaparochie.nl

pastor Guido Dieteren

Parochiereis Cyprus

Het begon met een aankondiging van de Parochiereis naar Cyprus vanuit de Titus Brandsma Parochie in het kerkblad van de PKN-Kerk Renkum - Heelsum. Ik las het en was snel enthousiast over het idee, mailde Guido voor inlichtingen. Mijn zus was ook in voor deze reis, dus gingen we samen het 'avontuur' aan, om als twee protestantse zussen met de katholieke parochie op stap te gaan.....

Het is een geweldige reis geworden. Niet alleen is Cyprus mooi wat natuur betreft, maar vooral de kerken en kloosters maakten diepe indruk op ons. Kerken met prachtige iconen, kloosters waar een serene stilte heerste. Het heeft ons diep geraakt.

Naast al deze ervaringen waren er ook momenten van bezinning. De agapè-viering op zondag, samen de stiltemomenten beleven en vieren, de pelgrimszegen die ons raakte, de gesprekken al lopende onderweg of aan tafel, hebben gezorgd dat we deze vakantiereis als iets heel bijzonders hebben ervaren.

Ger Roffel, Renkum

Lofzang op Cyprus

De mythe leeft in Cyprus. We bezoeken het bad van Aphrodite, de godin van de liefde, en op haar strand zoeken we hartvormige stenen. We zien de ronde hutten van de neolithische bewoners en de met rivierstenen gebouwde huizen van de Phoeniciers. In de bronstijd zijn prachtige bronzen beelden gemaakt. Die zien we in het archeologisch museum in Nicosia.

We verbazen ons over de cultuur die de Grieken meebrachten. De gave mozaïeken in Pafos maken een overrompelende indruk. We zien ook hun ondergrondse grafkamers. Veel van de oude stad Salamis is opgegraven of gereconstrueerd. Zo lopen we in het grote theater en tussen de zuilen van het gymnasium. Wat brachten de

Romeinen, Venetianen, Byzantijnen, Arabieren, Ottomanen en Engelsen?

Ook enkele apostelen deden Cyprus aan. Het christendom viel in goede aarde. Van de vele godshuizen maken uiteindelijk de kleine kerkjes in het Troödosgebergte op mij de meeste indruk. Zoals dat van Panagia Forviotissa. Alle wanden en het plafond zijn beschilderd met fresco's. De vroegste dateren al uit de twaalfde eeuw. In Pedoulas is het kerkje van de aartsengel Michael een plaatjesboek en in Nicosia de kleine kathedraal. In het Kykkos-klooster sieren kleurige fresco's uit de negentiende eeuw de muren. Iconen kun je in kerken bekijken, maar beter nog in het museum in Nicosia.

In enkele kerken zingen en bidden we. Zoals in Pafos, op de plaats waar de apostel Paulus gestaan zou hebben. Op zondag mogen we bij een dorpskerk een agapèmaaltijd vieren. En op de laatste zondag zingen we bij de kerk van Lefkara. Daar ontvangen we ook de pelgrimszegen.

De hedendaagse Cypriotische samenleving vind ik pijnlijk. De Griekse en Turkse cultuur zijn zo verschillend. De grote Selimiyemoskee in Nicosia, ooit gebouwd als kathedraal, werd beroofd van alle christelijke uitingsvormen en is nu in gebruik als moskee. Andere kerken in Noord-Cyprus zijn ruïnes. In de kerk van de apostel Barnabas is een iconen-museum. In Zuid-Cyprus zijn juist weinig moskeeën, de belangrijkste ligt aan de rand van het zoutmeer bij Larnaca. De grote verschillen tussen Noord- en Zuid-Cyprus doen me vrezen dat we nog lang op een enosis ('aansluiting') moeten wachten.

Als ik denk aan Cyprus, denk ik aan een prachtige, veelzijdige reis.

Ida Blok, Wageningen

Kerkenochtend 2011 – 2012 vervolg

Zondag 29 januari 2012 om 11.00u in de Antonius van Paduakerk te Ede.

Zondag 26 februari 2012 om 09.30u in de St. Josephkerk te Heelsum.

Zondag 25 maart 2012 om 9.30u in de St. Cunerakerk te Rhenen.

Ik hoop alle geloofsgemeenschappen weer te mogen begroeten bij de komende kerkenochtenden. (artikel ingekort, red.)

pastor Guido Dieteren

Katholiek Vrouwengilde

Wat er intussen gebeurde

Maandag 31 oktober. Lezing door Guido Dieteren over het Midden Oosten, met beelden verzorgd door Sjors Bakker. Er waren 36 mensen aanwezig. Geopend met een gedicht van Marc Chagall, die naast schilder ook dichter was. Guido vertelt, dat Kanaän het land was, dat vroeger tussen Egypte lag en het land van de vruchtbare halve maan, Mesopotamie, het land waar de Hettieten woonden, tussen Eufraat en Tigris. Abraham kwam uit Ur via deze rivieren naar Kanaän. Er zijn nooit veel grote vondsten gedaan uit het verre verleden. In de oudheid was dit gebied een plaats van voortdurende strijd tussen diverse volkeren. Bijv. bij Megido, waar een waar “Armageddon” is geweest. Abraham, aan wie God had voorspeld, dat zijn nageslacht talrijk zou worden, als zandkorrels in de woestijn en sterren aan het firmament. Abraham trekt met neef Lot naar Kanaän. Sara wordt begraven in door Abraham gekochte grond van een Hettiet. Er was dus een vredelievende stemming, anders had dit niet gekund. Lot, stamvader van Moab en Ammon, gaat naar het deel van Sodom en Gomorra, in zijn tijd een enorm vruchtbaar gebied van de Jordaanvallei. Abraham komt in een ander deel van Kanaän, waar na zijn tijd de stad Jeruzalem is ontstaan. Hij komt in de stad Salem.

Zo’n 1900 jaar voor Christus verblijft Abraham en nadien Isaac en Jacob in Kanaän. Dan door hongersnood getroffen trekt Jacob rond 1600 voor Christus naar Egypte, zijn zoon Jozef is daar al. Het volk Israël blijft zo’n 200 jaar in Egypte. En onder leiding van Mozes trekt het door de Sinäi woestijn terug richting Kanaän, rond 1400 voor Christus. Mozes heeft het “Beloofde land” gezien vanaf de berg Nebo in Jordanië, waar je uitkijkt over de Dode zee en Jericho, dat later wordt veroverd op de Kanaänieten met hun tempels voor Baal. 7 maal

lopen ze dan om deze stad, voeren strijd en veroveren haar. Mozes zelf heeft het beloofde land gezien, maar niet bereikt. Hij is door God zelf begraven op de berg Nebo. In Kanaän willen de Israëlieten een koning, zoals de Egyptenaren hun Farao hebben en de Hettieten in Mesopotamië hun koning. Ze krijgen Saul en David als koning ongeveer 1000 voor Christus. David vestigt in het midden van het rijk een stad, “Jeruzalem”. Dit om te voorkomen, dat het rijk in tweeën uiteenvalt. Deze stad geeft verbinding, is het centrum. Zijn zoon koning Salomo vestigt hier ook de geestelijke macht, naast de wereldlijke en bouwt een tempel rond de Ark. Deze Tempel komt op een berg en een kunstmatig opgevuld plateau, tussen muren, daartegenaan, te staan. Ongeveer 966. Deze tempel is in 687 v. Christus verwoest door de Babyloniërs. Waar de Ark gebleven is weten wij niet. De “Klaagmuur” is de enig overgebleven muur van het kunstmatige plateau onder de tempel. Over Christus vertelt Guido, dat er in zijn tijd vele mensen waren, die rond Pesach naar Jeruzalem kwamen om te verkondigen, dat zij “de bevrijders”, “de verlossers”, “de Messias” waren. Ze werden door de toenmalige bezetters, de Romeinen, gezien als opstandelingen, oproerkraaiers, die als straf gekruisigd werden. Zo werd ook Christus gekruisigd. Iedereen van het volk Israëls, die in 70 na Chr. niet vermoord wordt door de Romeinen, vlucht overzee, naar andere continenten “de Diaspora”. Waar het Joodse volk ter wereld ook is, de mensen gaan bij elkaar wonen en houden hun eigen gebruiken en religie in ere. De eerste studiecentra in Europa waren die der Joden. Pas later kwamen de kloosters. In 1948 wordt het land Israël door de V.N. officieel aan het Joodse volk toegekend en tot zelfstandig land uitgeroepen. In 1967 met de Sinäi woestijn als bufferzone tussen Egypte en Israël. Ook een groot deel van Israël is woestijn, maar zo zegt Guido: “als je er een plas doet groeit er de volgende maand een palmboom”. Het noorden en midden van Israël zijn het meest vruchtbaar, hetgeen veel met water te maken heeft.

Maandag 28 november. Sinterklaasavond. Koffie vanaf 19.30 uur, aanvang om 20.00 uur. Er waren 43 dames. En er was muzikale versterking voor onze sinterklaasliedjes van Dinie Assink.

Wat er te gebeuren staat

Maandag 19 december. In de “Broek Akker”, u welbekend, vieren wij onze kerstavond. Het belooft een interessante avond te worden. Om 18.30 uur zaal open; aanvang 19.00 uur.

Maandag 9 januari 2012. Nieuwjaarsreceptie; ***opgelet dames, deze is ‘s middags***. De parochiezaal is open om 14.00 uur, koffie en thee staan klaar, aanvang van de lezing 14.30 uur. En natuurlijk klinken we op het nieuwe jaar.

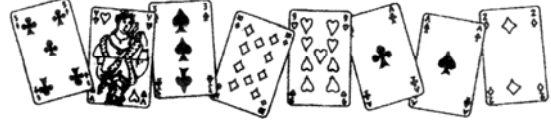
Maandag 6 februari 2012. Creatieve middag, startend om **14.00 uur** met koffie/thee in de Parochiezaal; aanvang 14.30 uur.

Namens ons hele bestuur, wensen wij u Zalige Kerstdagen en een Inspirerend en Gelukkig Nieuwjaar. Onze zieke leden wensen wij het licht van Kerst en veel sterkte in het nieuwe jaar.

Gea Kleipool, voorzitter K.V.G

Bridgedrive ten bate van Melania

Deze bridgedrive wordt georganiseerd door de leden van het KVG Bennekom. Als datum voor deze drive is gekozen maandag 30 januari 2012 en als plaats de beide zaaltjes van de RK Kerk aan de Heelsumseweg 3 in Bennekom. De wedstrijd begint om 19.30 uur (zaal open om 19.00 uur). Per paar wordt een bijdrage gevraagd van €12.

De werkgroep Melania steunt kleine projecten in de derde wereld. De opbrengst van deze drive komt rechtstreeks ten goede aan deze projecten. Informatie over de projecten wordt voor de aanvang van de wedstrijd gegeven.

In de twee zalen is ruimte voor 28 paren. Naast KVG-leden zijn ook introducés van harte welkom. Voor aanmelden en informatie kunt u contact opnemen met: Marialda Kuin, 0318 610 078, e-mail: kuin40@zonnet.nl; of Ine Nelissen, 0318 413 455, e-mail: inenelissen@chello.nl.

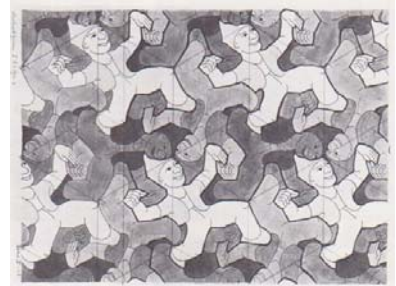
FORUM

Hol en bol

Bij het lezen van de scheppingsverhalen in Genesis doet zich de vraag voor: was er al iets vóór de schepping? Schiep de Schepper iets uit niets? Wij mensen kunnen dat niet. Maar ook de Schepper echter scheidde, zoals in het verhaal van Genesis wordt uitgebeeld, water en land. Ook onze voorouders deden dat, zeker in de lage landen bij de zee. Ze maakten terpen om droge voeten te houden. Het benodigde materiaal daarvoor haalde men uit de directie omgeving. We zijn namelijk niet in staat om uit het niets iets te maken. Dat klinkt logisch, maar waar haal je in een vlak land het materiaal vandaan; zand, klei, om zo'n heuvel op te kunnen werpen? En met welke transportmiddelen doe je dat? De oplossing was simpel; je graaft een cirkelvormige sloot en het materiaal wat dat oplevert gooi je op een hoop binnen de cirkel en de terp is daar. Je vangt meerdere vliegen in één klap want die sloot heb je toch nodig om het overtollige regenwater op te vangen. Bovendien is het ook een beveiliging tegen ongewenste bezoekers.

Volgens hetzelfde principe zijn later burchten gebouwd; de zo geheten motte-kastelen. Evenzo werd het toegepast bij de aanleg van dijken. Achter de dijk heb je immers een sloot nodig om het kwelwater in op te vangen en te verwijderen.

Dit is het principe van *hol en bol*. Je kunt geen kuil graven zonder tegelijk een heuvel te laten ontstaan. Je kunt geen huis bouwen zonder een hoeveelheid klei uit de uiterwaard te halen om bakstenen van te bakken. Met die stenen zou je precies de in de uiterwaarden ontstane kuil weer dicht kunnen maken. Bol past precies in hol. Wanneer we iets maken ontstaat tegelijkertijd iets anders, onbedoeld meestal. De terpenbouwers bedoelden het echter wel degelijk zo. Ze maakten geen terpen, maar lieten die ontstaan door een sloot te graven. Ook beeldhouwers werken zo. Wanneer de

beeldhouwer een beeld uit marmer hakt, doet hij eigenlijk niet meer dan materiaal verwijderen. Het beeld *ontstaat* dan. Wij zijn dat principe vergeten, we denken dat we iets *maken* maar we doen eigenlijk niet méér dan *verplaatsen*.

Daarin ligt een groot deel van de milieu-problematiek. Je kunt geen plastic of chips produceren zonder dat er ook iets anders ontstaat. Al onze handelingen hebben gevolgen die we vaak niet (willen) zien. Doe wel en zie niet om! We moeten leren om achterom te zien. Naarmate onze technische activiteiten groeien, groeien ook de gaten die we achterlaten. Onze terpenbouwende voorouders hadden geen keus; ze moesten hun veiligheid wel op die manier regelen. Maar juist daardoor leerden ze om met grote wijsheid te werk te gaan. In Genesis komen we echter een andere mentaliteit tegen. De Schepper uit Genesis, daarentegen, lijkt echter wél haast te hebben gehad! Hij had een deadline! Moest of wilde hij in zes dagen klaar zijn? Was hij een *ongeduldige* schepper? Gunde hij zich niet de tijd om alles te *laten ontstaan* maar *maakte* hij? Daarin zou hij sterk op de moderne mens lijken; de homo faber, de *makende* mens, de *schepperige* mens, de *opschepperige* mens, de ongeduldige industrie-mens. Je krijgt het gevoel dat de schrijver van Genesis ons een spiegel voorhoudt.

Zou het niet noodzakelijk zijn dat we wat meer op de terpenbouwerswijze te werk zouden leren te gaan? Als we de tijd zouden nemen om de dingen te laten ontstaan. Onze bouwprojecten zouden wel langer gaan duren. Langer dan zes dagen! Maar dat komt door dat wij niet, zoals de Schepper deed, iets uit niets kunnen maken.

Koos van der Zalm

Op papier klinkt het anders

Momenteel ben ik bezig een boek te schrijven over het dagelijks leven in El Jaguel, het stadsdeel waar ik woon. Eerst heb ik dat in het Nederlands gedaan, en *Schijnbaar onbeduidend* was daarvan het resultaat. Nu doe ik het in het Spaans, en schrijf ik rechtstreeks voor mijn burens. Ik heb gekozen voor de briefvorm. Aan verschillende van mijn burens heb ik een brief geschreven, waarin ik hun vertel over iets dat ik met hen deel. De brieven zijn nu zo ongeveer allemaal klaar. Momenteel lees ik ze stuk voor stuk aan de betrokkenen voor en aan de hand

van de reacties die ik krijg, voeg ik aan het geheel nog een epiloog toe.

Het voorlezen van de brieven is mooi om mee te maken, eigenlijk wel verrassend. Afgelopen donderdag las ik bijvoorbeeld mijn brief voor aan de Bijbelgroep in de kapel San Cayetano. Ik had geschreven over hoe we werken, wat we erbij beleven, hoe de groep in de loop van de jaren veranderd is, ook over de strijd die we hebben moeten leveren om binnen de kapel geaccepteerd te worden, en tenslotte over een concreet voorbeeld van hoe we elkaar steunen en bemoedigen in ons geloof. Op zichzelf stond er in mijn brief eigenlijk niets dat volkomen nieuw was voor mijn groepsgenoten. Ze hebben er immers zelf al die jaren bijgezeten. Maar toch maakt het feit dat het nu zwart op wit staat verschil uit. "Gebeurt dit allemaal hier?" vroeg iemand zich, toen ik klaar was met lezen, verwonderd en ook bewonderend af. Eigenlijk was dat geen vraag, want het had allemaal in ons midden plaatsgevonden. Maar het klonk zo bij elkaar gezet toch anders dan al die afzonderlijke, met elkaar gedeelde momenten bij elkaar opgeteld. Het klonk betekenisvoller, dat is eigenlijk het beste woord dat je eraan kunt geven. Op papier gezet wordt de ervaring geconcentreerd, op een bepaalde manier gestileerd en geduid. En straks, als het boek af is, kun je het nog eens op je gemak thuis nalezen en er je eigen gedachten over vormen.

Wat ik nu meemaak bij het voorlezen van de brieven, is eigenlijk precies de reactie die ik zoek met het schrijven van het boek: dat de mensen die het lezen, in de eerste plaats mijn eigen burens, verrast worden door een beschrijving van iets uit hun eigen dagelijks leven dat ze enerzijds natuurlijk heel goed kennen, maar nu in een ander daglicht geplaatst zien. Ik zoek dit, maar word zelf toch eigenlijk ook weer verrast door de reacties. Het is blijde verrassing omdat ik merk dat ik de juiste snaar geraakt heb. Maar ook roepen de reacties een sfeer van verwachting op, van vertrouwen dat het goed is wat we doen en meemaken met elkaar. Het boek brengt iets teweeg, nu al, voordat het verschenen is. Ik word in elk geval zeer gemotiveerd om er zo goed mogelijk de laatste hand aan te leggen.

Marc van der Post

Parochie Titus Brandsma

De Maria Virgo Regina geloofsgemeenschap is RK en is onderdeel van de Titus Brandsma parochie. Voor informatie over de Titus Brandsma parochie zie de website: www.ztitusbrandsmaparochie.nl en www.jongtitus.nl.

Pastoraal team en profilering

Diaconie: J.A.T.M.(Hans) Lucassen
J.H.M. (Hans) Lammers
Catechese: H.W.M. (Henri) ten Have, pastoor
C.J.M.(Toos) Jurrius-Kunnen
Liturgie: J.G.M.(Jan) Olimulder
Kerkopbouw: G.H.J.V.(Guido) Dieteren
Y.J.(Yuri) Saris

Maria Virgo Regina kerk

adres: Heelsumseweg 1, 6721 GP Bennekom
internet: www.rkkerkbennekom.nl

Locatieraad

- Hans Wilmlink (voorzitter), tel. 0318 413 049
- Rita van Doesum-Karsten (secretaris)
e-mail: secretariaat@rkkerkbennekom.nl
tel. 0318 418 025
- Arend Jan Nell, (penningmeester)
tel. 0318 430 988
- José van der Meulen, tel. 0318 430 455
- Truus Appelman, tel. 0318 414 943
- Miranda Meuwissen, tel. 0318 420 497

Pastoraatsgroep

- Marian Bolscher, tel. 0318 417 237
- Ruud van der Linden, tel. 0318 419 340
- Marianne Thie, tel. 0318 414558
- Marialda Kuin, tel. 0318 610 078

Commissie van financiën en beheer

Arend Jan Nell (penningmeester), tel. 0318 430 988
Bankrek. algemeen: 30.70.22.250; Bankrek.
kerkbijdragen: 15.34.62.043, t.n.v. Par. Z. Titus
Brandsma, t.b.v. Maria Virgo Regina Bennekom.

Ledenadministratie

Klaas van der Meulen,
Korenlaan 32A, tel. 0318 430 455

Parochiewacht

Maandag t/m vrijdag 10.30-11.30 uur
Torenzaal, Heelsumseweg 1, tel. 0318 414 896
Daarbuiten informatie via antwoordapparaat.

Koster Ceremoniaris

Riet van der Linden
Groenestraat 27, tel. 0318 416 846

Contact nabestaanden

Nettie Oegema, Bereklaauw 73; tel.: 0318 419 227

Contactpersoon dopen

Marian Bolscher, Berkenlaan 18; tel 0318 417 237

Wijkvertegenwoordiging

Marian Bolscher, Berkenlaan 18, tel. 0318 417 237

Caritas

Dominique de Voort
Breehoven 13, tel. 0318 416 265

Contact Kerk, Milieu en Samenleving

Truus Appelman, tel. 0318 414 943

Contact Raad van Kerken

Hans Westendorp, Alexanderweg 1,
tel.: 0318 418 465

Agenda torenzaal en kerkzaal

Ton Gommers-Smits,
Honingklaver 2, tel. 0318 414 374

Koren

- **Gemengd Koor:** Antoon Appelman
Vossenweg 57, tel. 0318 414 943
- **ARSIS:** Peter Wijngaard
Hof van Putten 11, tel. 0318 417 670
- **Kinderkoor:** Gertie Savelkoul
Julianalaan 10, tel. 0318 575 965
- **Dameskoor:** Nardie Breteler-klein Breteler
Grintweg 303, tel. 0317 415 588
- **Schola cantorum:** Klaas Postma,
Selterskampweg 23, tel. 0318 415 813

Werkgroep peuter en kleuter/kerk

Angelique Zandstra, Algemeer 27, tel. 0318 418 992

Werkgroep kinderwoorddienst

Carla Grashof, Schuurhoven 23, tel. 0318 413 525

Werkgroep gezinsviering

Arno de Bruin, Boerenbond 22, tel. 0318 414 097

Werkgroep 1^e communie

Christianne Marcelis-van Acker
Vossenweg 37, tel 0318 418 347

Werkgroep jongerencatechese

Hermine Wilmlink, Harnsesteeg 3, tel. 0318 413 049

Bezoekgroep

Bets Oostrom, Haldereng 17, tel. 0318 416 118

Basisschool St. Alexander

Acacialaan 32a, tel. 0318 430 340
In verband met het op de school geldende
toelatingsbeleid kinderen erg vroeg opgeven

Katholiek Vrouwen Gilde

Gea Kleipool-van de Goor
Bosmeesterskamp 2^B, tel. 0318 431 810